

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Ludovici Schönleben, Carnioli Labacensis, SS.
Theologiae Doctoris, Protonotarij Apostolici,
Archi-Diaconi Carnioliae Inferioris. Horae Subsecivae
Dominicales. Sive Discursus Sacri De Tempore ...**

Cum quadruplici Indice I. Discursuum. II. Locorum Sacrae Scripturae. III.
Rerum & Verborum. IV. Historiarum & Mythologiarum

Pars Aestiva Et Autumnalis A Pentecoste Usque Ad Adventum. - Annexis
aliquot Panegyricis Academicis.

Schönleben, Johann Ludwig

Salisburgi, 1676

Discursus XXII. Dominica XX. post Pentecosten. Carcinoma Voluntarium.
Thema. Erat quidam Regulus, cuius filius infirmabatur. Joan. 4.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47093](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47093)

num, ut foveatur bonum,
preveniatur malum.

VIII. Plerumque mala discunt
filij à parentibus, quia putant
se ijs debere conformari, & ta-
les parentes sunt filiorum par-
ricide.

IX. Nota sunt exempla eorum
qui rapti à dæmonibus, quia
didicerant à parentibus blas-
phemare. Tales parentes faci-
unt suos liberos Carcinoma-
ta voluntaria. Anathema il-
lis dicit Concilium Gangren-
se.

X. Sed maius liberis imminet

periculum à consortio dome-
sticorum, qui non debent pro-
miscuè deligi, sed procurant
honorum morum, uti moris e-
rat apud Romanos, qui cog-
natis suos liberos committe-
bant, vel ipsimet ijs invigila-
bant.

XI. Nostra verò etate sepe pa-
rentes plus de equis, canibus
&c. solliciti sunt, quam de
prole, & hanc etiam subinde
docent non docenda. Hi ha-
bent filios quales volunt, id-
est Carcinomata volunta-
ria.

Erat quidam Regulus, cuius filius infr-
mabatur. Joan. 4.

I.

Horum Filij noxæ vêtus adagium est
tam frequentibus firmatum exem-
plis, ut vir bonus, ac sapiens feli-
cem se debeat existimare, si filium
similem post se relinquit. Marcus
Antoninus Philosophus laudatissi-
mus Cæsar filium reliquit Commodum Romano
Imperio planè incommodum. Unde Capitolinus
in eius vita: *Hic sanè vir tantus & talis, ac Dijs vita
& morte conjunctus filium Commodum dereliquit: qui si
felix fuisset, filium non reliquisset.* De Severo Impera-
tore agens Spartianus, tradit gavisum quòd duos
filios Reipub. relinqueret; *sed illum (inquit) mul-
tum spes sefellit. Nam unum parricidium, alterum sui*
mo-

Jul. Capi-
tol. in M.
Anton.
Phil. c. 18.

Spartian.
in Severo
c. 20. &
seq.

mores Reipub. inviderunt. Et demum concludit: Neminem propè magnorum virorum optimum & utilem filium reliquisse satis claret. Deniq; aut sine liberis viri interierunt, aut tales habuerunt pleriq; ut melius fuerit de rebus humanis sine posteritate discedere. Ut præteream quos idem scriptor enumerat, unus Augustus exemplo sit, à cuius moribus Julia filia tantum degeneravit, ut à patre in Insulam deportata fuerit, nec in conspectum admissa: nec melior altera Julia prioris filia, & Agrippa nepos, quos appellare solebat *Tres vomicas, aut Tria CARCINOMATA* sua. Est hoc infortunij genus ubiq; obvium, Ex sapientissimis nascuntur sæpè stupidissimi, ex pijsissimis impij, ex sanis infirmi. In hodierno Evangelio legimus: *Erat quidam Regulus cuius filius infirmabatur.* Et hic quidem felix quia recepit filium sanum per gratiam Christi. Multi verò parentes sani corpore & mente habent filios infirmos mente & moribus, & ægrotantes usq; ad mortem; neq; tamen uti hodiernus regulus illis procurare fatagunt bonam valetudinem, sed sinunt eos manere *CARCINOMATA VOLUNTARIA*, vel quia morbos non præveniunt, vel quia malunt habere improbos quàm probos. Cui tale infortunium impu-
tandum nisi ipsismet parentibus?

Ut quisq; Filium suum VULT esse, ita est.

Vis probum, morigerum, vitiorum osorem, virtutis amatorem? in tua est potestate, quod ostendam præsentis discursu.

II. Inter alia Miracula quæ Christus Hierosolymis exercuit narrat Joannes de cæco nato, quem cum vidisset, & sanare cogitaret, interrogarunt discipuli: *Rabbi, quis peccavit, hic aut parentes eius,* Joan. 9.

Suet. in
Aug. c.
66.

Terent.
Adelph.

ut cœcus nasceretur. Obstupescunt Patres quomodo hæc quæstio discipulis in mentem venerit, cum alias nusquam legantur quidquam simile interrogasse, cum pluribus, visum, auditum, loquelam Christus restituerit. Quomodo enim dubitare possunt an hic cœcus suo peccato meruerit cœcitatē, si sciunt cœcum esse natum; non enim peccare potuit nisi nasceretur, & si cœcus est natus non potuit peccato mereri cœcitatē. Unde Chrysostomus & Theophylactus censent absurdam fuisse hanc quæstionem. Leontius putat non interrogasse discipulos de peccato præterito, sed de futuro; quasi prævidisset Deus hunc hominem peccaturum, & in pœnam prævisi peccati, pœnam illi cœcitatē intulerit nascenti, & de hoc fuisse quæstionem discipulorum. Iterum Chrysostomus, Theophylactus & Euthymius putant voluisse discipulos innuere, quòd nec ipse cœcus peccasset, quia ante natiuitatem peccare non potuit; nec parentes eius peccasse, quia ut est apud Prophetam: *Filius non portabit iniquitatem patris*. Verum hæc interpretatio magnam habet difficultatē, quia supponit filios non puniri propter peccata parentum, cum idem Deus qui dixit: *Filius non portabit iniquitatem Patris*. Dixerit alibi: *Ego sum Deus Zelotes visitans iniquitates patrum in filios, usq; ad tertiam & quartam generationem*. Poterant itaq; benè opinari Apostoli, quòd fortè cœcus natus punitus sit propter peccata parentum. Assignavit Christus aliam causam cœcitatē: *Ut manifestentur opera Dei in illo*. Per hoc tamen quæstioni Discipulorum non est plenè satisfactum, quia videntur dubitasse, utrum filij puniantur propter peccata parentum. Non erit abs

re

Chrysost.
Theoph.
ap. Mal-
donat.
Leont.
ibid.

Ezech. 18.

Exodi. 20.

re hoc loco hanc celebrem inter Theologos, Scripturæ interpretes, & Juristas quæstionem breviter discutere.

III. Pro parte affirmativa habemus in sacris literis textum in exodo. *Ego sum Dominus Deus tuus fortis, Zelotes, visitans iniquitates patrum in filios, in tertiam & quartam generationem.* Idem repetitur in Deuteronomio. Christus ipse dixit ad Judæos: *Donec veniat super vos omnis sanguis justus, qui effusus est.* & ipsimet clamaverunt: *Sanguis eius super nos, & super filios nostros.* Nec desunt exempla scripturæ. In Sodomorum incendio absumpti sunt etiam infantes qui non peccaverant, sicut & in generali diluvio. Ob peccatum Achan præcepit Deus ut domus eius etiam cum parvulis deleteretur. Filiolus Davidis mortuus est propter peccatum parentis. &c. Econtra pro negativa est alius textus apud Ezechielem: *Quid est quod inter vos parabolam veritatis in proverbium istud in terra Israël, dicentes: Patres comederunt uvam acerbam, & dentes filiorum obstupescunt. Vivo ego dicit Dominus Deus, si erit ultra vobis parabola hæc in proverbium in Israël. Ecce omnes animæ meæ sunt, ut anima Patris ita & anima filij mea est, anima quæ peccaverit ipsa morietur.* Et rursus infra: *Filius non portabit iniquitatem patris, & Pater non portabit iniquitatem filij: Justitia justus super eum erit, & impietas impij erit super eum.* Neque deerunt exempla si percurras sacras literas. Ex impio patre probus filius Ezechias Rex à Deo dilectus, suæ justitiæ accepit præmia, Manassès verò filius scelestissimus Ezechiae suas etiam impietatis pœnas tulit: nec illi obfuit patris malitia, nec huic profuit patris probitas. Sanè laborat in hoc intellectus humanus & ratio,

Exodi. 20.

Matth. 23.

Gen. 7.

Gen. 19.

Josue. 7.

2. Reg. 12.

Ezech. 18.

v. 2.

Ibid. v. 20.

tio, ut capiat, quomodo alius pro alio luere ac poenas subire debeat. S. Augustinus quaestionem hanc in Enchiridio attingit, & indecisam relinquit: alibi stare videtur pro parte negativa cum ait: *Quis locus innocentiae relinquatur, si alienum crimen maculat ne- scientem.* Ex cuius discipulis magnus Theologus Aegidius Romanus perplexus in rei difficultate exclamat: *Domine Deus iudex justus si omnes animae tuae sunt, sicut anima Patris, sic & anima filij. Portabitne filius iniquitatem Patris? verteturne inter nos illud vulgare proverbium: Patres comederunt uvas acerbas, & dentes filiorum obstupescunt?* Jura insuper ita decernunt: *Crimen vel poena paterna nullam maculam filio infligere potest. Nam unusquisque ex suo admissio sorti subjicitur, nec alieni criminis successor constituitur.* Et Arcadius ac Honorius Augg. decreverunt: *Sancimus ibi esse poenam, ubi noxa est; propinquos notos, familiares, procul à calumnia summovemus, quos reos sceleris societas non facit.* Quos tam claros textus praec oculis habuerit doctissimus Caramuel cum in sua Encyclopaedia miratur mirabilem quandam Politicam Reipub. Atlanticae (sic eam fingit sicut Morus Utopiam) in qua filij parentum delicta jubentur exsolvere. Ait ergo: *Video Arnoldum magni iudicij virum, de tota Provincia bene meritum, multarum victoriarum pugilem, magnis virtutibus ornatum, nec tamen ad summas dignitates promotum. Heus tu Archon Atlantice, cur virum negligis qui possit publicae rei servire? Montesium promoves quem nil fecisse boni scis, nil utile facturum speras? Erras in primis Politicæ facultatis principijs, praemiâq; & personas invertis, sed non quia tu ad leges Atlanticas iudicas, nec debes ad alias iudicari. Rem video. Arnoldi pater multorum conturbavit ani-*

S. Aug. in
Ench. ap.
D. Thom.
S. Aug.
Ep. 48. ad
Vincent.
Aegid.
Rom.
Tract. de
pecc. orig.
c. 2.

ff. de poen.
l. Crimen.
l. C. alli-
stratus.

l. 22. san-
cimus.

Caram.
Encyclop.

mos superbiâ suâ, & Arnoldus tametsi vitiorum hereditatem non adierit, futurus est velit, aut nolit, paternorum inimicorum heres. Sc. Ergo tametsi æquus sit filius portabit iniquitatem Patris, & æquitatem tametsi scelerus & iniquus. Rem non intelligo: video tamen Arnoldum virum capacissimum reijci, Montesium hominem nullius frugi assumi: illi innoxio & innocenti maiorum crimina imputari, huic concedi liberam peccandi licentiam, ob parentum & avorum virtutes. Erras Archon Atlantice, etsi legibus duceris, illæ ipsæ errant.

IV. Quid vos ad hæc Theologi? premunt vos opposita scripturæ testimonia: recurretis ad solitas distinctiones & textus paraphrases: sapienter sanè, quia sine his scripturæ loca non conciliantur. Itaq; fatentur S. Thomas. Albertus. Ægidius. Richardus. Durandus. Argentina. Gabriel & cum his alij puniri subinde filios propter delicta parentum pœna aliqua temporali: non autem pœna æterna vel spirituali. Sed quia videtur etiam hoc repugnare rectæ rationi quòd pœnam temporalem pro parente deberet portare filius innocens, communiter alij Theologi asserunt nullo scripturæ testimonio evinci, quòd etiam temporalem aliquam pœnam sustinere debeat per se filius pro delicto parentis; docent hoc Azor. Becanus. Felix. Pilosus, & alij, sed conveniunt cum prioribus, siquidem & S. Thomas eodem collimat distinguendo pœnam vindicativam à pœna medicinali, unde ait: *Si loquamur de pœna pro peccato inflicta in quantum habet rationem pœne, sic solum unusquisq; pro peccato suo punitur, quia actus peccati aliquid personale est. Si autem loquamur de pœna, quæ habet rationem medicinæ, contingit quod unus punitur pro peccato alterius.* Et infra paululum: *Si filius*

S. Tho. 1.

2. q. 81. a.

2. Alb. 2.

d. 23. Bonavent. in

2. d. 23.

a. 1.

Ægid. q.

1. a. 2.

Rich. a.

1. q. 2.

Durand.

q. 1.

Argent. q.

1. a. 4.

Gab. q. 1.

a. 4.

D. Tho. 1.

2. q. 87. a.

8.

Azor. To.

1. lib. 4.

c. 32. fin.

Becan.

Tr. 2. cap.

8. q. 3.

Felix de

pecc. cap.

18. diff. 6.

lius

n. 4. Pe-
loso. D.
147. art.
ulti.

lius vel subditus est particeps culpæ, huiusmodi pœnalis defectus habet rationem pœnæ, quantum ad utrumq; scilicet eum qui punitur, & eum pro quo punitur. Si verò non sit particeps culpæ, habet rationem pœnæ quantum ad eum pro quo punitur: quantum verò ad eum qui punitur rationem medicinæ tantum. Hoc loco medicinæ nomine intellige medicinam in adultis curativam in infantibus præservativam, & intelliges locum illum Exodi: *Visitans iniquitates Patrum in filios, in tertiam & quartam generationem;* quia vel filij similia parentibus admiserunt, & tunc puniuntur medicinaliter propter sua peccata, & indirectè puniuntur in illis etiam parentes. Vel non admiserunt personalia similia peccata, & tunc puniuntur medicinaliter propter alia peccata curativè, vel præservativè propter futura, unde & dicitur *raptus est ne malitia mutaret intellectum.* Atque ita non invenimus filios puniri propter delicta parentum simpliciter, sed propter sua directè, & propter parentum indirectè, quod si bene perpendas non sonat filios puniri propter parentes, sed potius parentes propter filios. Nam mors filioli Davidis fuit ipsi filiolo medicina & præservatio à futuris peccatis, Davidi verò fuit pœna, unde parvulus mortuus est secundum conditionem naturæ, nec fuit ipsi ulla pœna, sed parenti. Loquamur itaque magis propriè: filij non puniuntur propter delicta parentum, sed parentes puniuntur propter delicta non tantum propria, sed etiam filiorum: propterea dicitur *visitans iniquitates Patrum in filios,* non econtra. Et additur *in tertiam & quartam generationem,* quia olim Patres vixerunt ut viderent nepotes & pronepotes, quibus subinde repentiè sublatis morte naturali, ipsi quo.

quoque patres puniebantur pœna promerita, videndo mori & pati nepotes, ac pronepotes.

V. Vis disparitatem? quia parentibus cura filiorum commissa est, quam si negligent, & permittant illos liberè in scelera prolabi, daturi sunt de illis rationem: filijs verò parentum cura non est commissa, hinc si pater sua culpa perit, filius ob id reus esse non debet; si verò filius pereat ob negligentem patris curam, perit cum eo etiam pater aut punitur. Ecclesiasticum audite: *Lacta filium & parentem te faciet, lude cum eo, & contristabit te. Ne corrideas illi, ne doleas, & in novissimo obstupescant dentes tui.* In quæ verba Hugo Cardinalis: *in novissimo idest in die iudicij, obstupescant dentes, ut nec te valeas excusare.* Heli summus sacerdos apud Hebræos duos habebat filios, melius dixeris duo CARCINOMATA, quia in gulam luxuriamque profusos, tametsi ipse parens esset vir sanctissimus teste S. Hieronymo: & quia non correxit eos uti debuisset, nimia in eos indulgentia usus, facti sunt illi CARCINOMATA VOLUNTARIA, propter quæ accepit sententiam à Deo per Samuelem: *In die illa suscitabo adversum Heli omnia, quæ locutus sum super domum eius: incipiam & complebo. Prædixi enim ei, quod iudicaturus essem domum eius in æternum, propter iniquitatem, eo quod noverat indignè agere filios suos & non corripuerit eos.* Et ita etiam factum est. Puniti sunt filij propter sua peccata: & occisi in prælio contra Philistinum cum capta esset arca: eoq; nuntio audito Heli *cecidi de sella retrorsum juxta ostium, & fractis cervicibus mortuus est.* Punitus scilicet propter nimiam indulgentiam in filios, quos acriori correptione & disciplina ab impio vitæ genere evocare, & in bono

Dom. Pars II.

Pp

eru-

Eccle. 30.

S. Hieron.
in c. 6. ad
Ephes.

1. Reg. 30.

1. Reg. 4.

erudire debuerat. Unde B. Pet. Damiani de eo loquens ait: *Quos inimicos Dei videt, in perniciem suam filios recognoscit, & quos hostili ferire gladio debuit, paternæ blanditiæ lenitate palparvit.* Severitate opus est, ubi insolenter agunt filij; & quos lenis correctio non emendat, rigidior disciplina sunt castigandi. Heli proinde hoc negligens punitur & in se, & in filijs, filij verò propter sua tantum peccata.

VI. Intelligimus nunc potius parentes puniri propter filios, quam filios propter parentes, ratione obligationis parentum ad prolem rectè & secundum virtutem educandam. Hæc quippe obligatio naturalis est, & à Deo sæpius in sacris literis inculcatur: *Doce filium tuum, & operare in illo, ne in turpitudinem illius offendas.* Et rursus: *Filij tibi sunt erudi illos & conserva illos à pueritia illorum. Filie tibi sunt, conserva corpus illarum, & non ostendas hilarem faciem tuam ad illas.* Magna hæc est obligatio, sed cum sit naturale proles suas diligere, amanti nihil difficile videbitur si perpendat quantum ex bona educatione boni sperandum sit. Illud fortè durum videtur documentum: *Non ostendas hilarem faciem tuam ad illos.* Quos amamus non libenter contristamus; torvus & severus vultus parentum contristat liberos: sed verus amor contristat ut conservet. Unde alibi dicitur: *Qui diligit filium suum assidue illi flagella.* Hilaris semper ad prolem vultus facit audaces & parit contemptum, ut cum proles videt se non castigari, tanto liberius feratur in vitia. Perpetuus rigor & severitas vel desperatos reddit vel obstinatos; perpetua dissimulatio temerarios & audaces: miscenda hæc sunt prudenter pro ratione circumstantiarum, ut lenitate non dissolvantur, &

ri-

Eccle. 30.
Eccle. 7.

Prov. 22.

rigore non indurentur. Id faciebat Job cum suis filiis : *Si quando ridebam ad eos, non credebant.* Quasi diceret : sciebant me rigidum aliàs censorem morum, unde si ostenderem illis vultum hilarem per hoc non dissolvebantur, metuentes ne mutato vultu severitatem arriperem. O prudens & bona liberorum educatio quæ talis !

VII. Si ergo *Filij tibi sunt erudi illos.* Idest ut ait Hugo Cardinalis in hunc locum : *Erudi illos disciplina morum & fidei, idest extra ruditatem pone. Omnis enim malus rudis.* Tenera ætas in omnem partem flexibilis est, huic invigilandum ne deflectat in malum. *Ut aqua in areola (inquit S. Hieronymus) digitum sequitur præcedentem, ita ætas mollis & tenera in utramq; partem flexibilis est, & quocunq; duxeris trahitur.* Et hoc ut observant morum Magistri, triplici potissimum modo licet assequi. Primò ut ipsi parentes ita se gerant coram liberis, ne malo eorum exemplo ad malum trahantur. Secundò ut Magistros, vel saltem domesticos quibuscum versari debent filij habeant bonæ notæ, bonorum morum. Tertiò ut inclinationes eorum studiosè inquirent, et si ad bonum tendunt promovèant ; si ad malum, maturè præveniant & avertant. Non fiunt ista sine peculiari cura & diligentia : ubi vel unum horum defecerit, fiunt ex liberis mera **CARCINOMATA VOLUNTARIA.** Crates apud Plutarchum solebat dicere, se si fieri posset, altissimo urbis loco conscenso proclamaturum. *Quo tenditis homines qui rei faciendæ omne impenditis studium : filijs, quibus opes vestras relinquetis, curam perparvam ?* subnectit Plutarchus : *quibus ego adderem : tales Patres perinde agere,*

Pp 2

ach

Job. 19.

Hugo
Cardin.
in Ecclt.S. Hieron.
Ep. 12. ad
Gaudent.Plut. To.
I. Mor.
de lib. educ. min.
II.

acsi quis de calceo sit sollicitus, pedem nihil curet. Quod subinde filij degenerent non est naturæ vitium sed defectus educationis. Unde indignor Aristippo Philosopho, qui degeneres filios negligebat quasi non suos; & accusatus à quodam, dixisse fertur: *Annon & pituitam, & pediculos è nobis natos velut inu- tiles procul à nobis abijcimus?* Si enim veram secutus fuisset Philosophiam, effecisset prudenti filiorum institutione ut non degenerarent. Nulla tam desperata censeri debet natura, cui non aliquantum subvenire possit recta educatio. Bruta deponunt naturæ vitia, & mansuefiunt si doceantur, cur non homo?

Laërt.
lib. 2. de
vit. Phil.

VIII. Hoc ergo primum est præceptum parentibus, ne malis suis moribus liberos malè agere doceant. Magnam in hoc curam adhibuerunt Romani. Cato Manlium senatu movit quod interdù præfente filia uxorem svaviasset, asserens se à sua nunquam nisi cum tonaret præ timore complexum esse. Et Hieron Epicharmum Comicum multasse & pœna affecisse dicitur quòd coram filia lascivos edidisset versus. O si vel Christiani tam cautè coram suis liberis agerent! sed passim

Alex. ab
Alex.
Gen. dier.
lib. 2, c.
25.

A bove maiori discit arare minor.

Parens potator, lusor, blasphemus, quomodo habeat filium sobrium, continentem, Deum timentem? Mater vana, superba, curiosa, quomodo habeat filiam morigeratam, modestam, compositam? Totas horas absument ante speculum: videt filia; putat præceptum esse ut idem agat. Ad omnem strepitum procurrat ad fenestras, spectare & spectari vult; subsequitur filia, magnam celocem minor cymba. Hinc tanta ubique in filijs & filiabus CAR-

CI.

CINOMATA VOLUNTARIA. Erro; non in filijs & filiabus sed parentibus: horum quippe id vitium & culpa est: & hi propterea plus quam filij & filiaë punientur, quia causa illorum ruinæ. S. Cypriani doctrina est: *Parentibus qui liberos in vitijs aut in hæresi educarunt, ut his qui illos Idolis obtulerunt, liberi possunt dicere Deo in iudicio: Nos nihil fecimus, perdidit nos aliena perfidia, parentes sensimus parricidas.* Acute dicit parricidas, quia dum filios, simul & seipsos perimunt. Et S. Hieronymus huiusmodi parentes vocat *Portas mortis*, quia per illos tam filij quam ipsimet parentes ad mortem æternam sæpè transeunt.

S. Cyprian.
an. de
laps.

S. Hieron.
ap. suon.
Parisin.
To. 4.
Dig.

IX. Vulgo passim noti sunt tragici illi casus duorum filiorum, quos è Patris sinu dæmones raperunt alterum quinquennem, alterum duodenem; hunc cum patre alea ludentem, illum uti à Patre didicerat blasphemantem. De hoc narrat S. Gregorius, quod volens se abscondere in sinu patris clamaverit; Mauri homines venerunt qui me tollere volunt. Id cum dixisset majestatis nomen iterum blasphemavit, & inter ea verba ultimum exhalavit Spiritum. Addit insigne documentum S. Gregorius: *Ut omnipotens Deus ostenderet pro quo reatu talibus fuisset traditus executoribus, unde viventem pater suus noluit corrigere, hoc morientem permisit iterare: ut qui diu per divinitatis presentiam blasphemus vixerat, quandoque per divinitatis iudicium blasphemaret & moreretur: quatenus reatum suum pater eius cognosceret, qui parvuli filij animam negligens, non parvulum peccatorem gehennæ ignibus nutrisset.* Alterum legere licet apud S. Cyrillum, & S. Augustinum in Epistolis. Quid dicemus de illis parentibus qui non solum

S. Cyril.
Ep. de mi-
rac. S.
Hier. S.
Aug. Ep.
206.

exemplo malò suos liberos ad malum instigant, sed & à bono avertunt, adeoque gaudio exultant cum eos viderint lusibus, choreis, potationibus, voluptatibus addictos. Annon tales sibiipsis procurant **CARCINOMATA VOLUNTARIA**? Contra eiusmodi exclamat S. Bernardus: *O durum patrem! ô servam matrem! ô parentes crudeles & simplices, imò non parentes, sed peremptores, quorum dolor salus pignoris, quorum consolatio mors filij est.* Lacones, ut refert Plutarchus duobus fratribus inter se dissidentibus, patrem eorum multarunt, eo quod similitates in prima ætate nascentes non extinxerit. Deus severe animadvertet in parentes qui negligunt liberos in prima ætate, qui non manuducunt ad bonum, non abducunt à malo. Magna obligatio est parentum, sed facilem eam deberet reddere naturalis in prolem amor si scirent rectè amare liberos suos parentes, & non præponerent transitoria & caduca æternis. Ex hac consideratione olim Concilium Gangrense decrevit. *Si quis suos liberos relinquit, nec eos alit, nec quantum in se est ad convenientem pietatem religionemq; adducit, sed exercitationis prætextu negligit, sit anathema.*

*S. Bern.
Ep. 111.*

*Plui. in
Lacon.*

*Conc.
Gangr.
Can. 15.*

*Quintil.
Dial. de
Oratorib.*

X. Multò vero maius & frequentius periculum imminet liberis à consortio domesticorum, & aliorum quibuscum in tenera ætate versantur, quàm à parentibus: & sæpè contingit parentes optimos, & virtutis studiosissimos esse, familiam e contra pessimam & vitiosissimam. Invigilandum itaq; parentibus, nequid proles ab infectis ovibus vitij trahat. Veterum Romanorum in educanda prole morem & normam laudat Quintilianus (id alij Cornelio Tacito adscribunt) Natus inquit filius
in

ingremiō ac sinu matris educabatur, cuius præcipua laus erat tueri domum, & inservire liberis. Eligebatur autem aliqua natu maior propinqua, cuius probatis spectatisq; moribus, omnis cuiuspian familiae soboles committeretur: coram qua nec dicere fas erat, quod turpe dictu, neq; facere, quod inhonestum factu videretur. Ac non studia modo curasq;, sed remissionem etiam lususq; puerorum sanctitate quadam ac verecundia temperabat. Sic Corneliam Gracchorum, sic Aureliam Cæsaris, sic Attiam Augusti matrem præfuisse educationibus, ac produxisse principes liberos accepimus. Quæ disciplina & severitas eo pertinebat, ut sincera & integra, & nullis pravitatibus detorta uniuscuiusq; natura toto statim pectore arriperet artes honestas. De Mammea etiam Alexandri matre Suidas testatur, quod ita filium educaverit, ut non pateretur eum adiri à quoquam malarum artium artifice, & persuadebat ei ut iam adultus longissimo tempore jus diceret, quo illa occupatione distractus tempus non haberet ad peccandum. Si Patres & matres omnes hac industria uterentur, & quibus facultates suppetunt, etiam probos & castigatæ vitæ magistros liberis assignarent, pauciora forent in mundo

CARCINOMATA VOLUNTARIA.

Suid. ap.
Sabell.
lib. 6.
Ennead. 7.

XI. Sed pro dolor! si veritatem fateri velimus, & populosiores civitates contemplari, videbimus hoc corrupto seculo ferè omnia contraria: & cum gemitu dicemus, uti allegatus supra Quintilianus: *Nunc natus infans delegatur alicui ancillæ, cui adiungitur unus aut alter ex omnibus servis plerunq; vilissimus, nec cuiquam serio ministerio accommodatus. Horum fabulis & erroribus teneri statim & rudes animi*

eru-

*erudiuntur. Nec quisquam in tota domo pensi habet, quid coram infante Domino aut dicat, aut faciat; quando etiam ipsi parentes, nec probitati, neq; modestiæ parvulos assuefaciunt, sed lasciviæ & libertati, per quæ paulatim impudentia irrepit, & sui alieniq; contemptus. Pudet dicere quod vidimus, quod centies audijmus, nobilis matrona per intervalla. revisens urbem ubi filij sub aliena disciplina & modica cura educabantur, plus sollicita fuit de catulis Melitensibus quorum copiam alebat, quàm de filijs: & prima quæstio domum ingressæ fuit: quomodo valent caniculi, postrema quomodo se gerunt filioli: & sæpè de his ne quæstio quidem. Pudet dicere, quomodo matres decennes & duodecennes filios subinde doceant, quæ solis maritis nota esse deberent. Libet exclamare cum Chrystomo: *Hos ego Patres* (has matres) *quod nemo tamen me commotius dicere, quàm verius existimet, parricidis ipsis immaniores sceleratioresque dixerim.* Dum enim causam præbèt filiorum ruinæ, sunt sibiipsis ruina, & dum filios habere volunt CARCINOMATA, ipsimet sunt CARCINOMATA VOLUNTARIA.*

*S. Chry-
sost. hom.
3. adv.
vitup. vi-
ta. Monast.*

Ut quisque filium suum vult esse, ita est.

DIS-